

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2255/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.IV.37.114/2024/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozók jogi képviselőjük (Váczi Ügyvédi Iroda, képviseli: dr. Váczi Péter ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz, melyben a Fővárosi Törvényszék 113.K.705.111/2021/93. számú ítélete és a Kúria Kfv.IV.37.114/2024/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kezdeményezték.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben az önálló bírósági végrehajtó 2021. június 10. napján kelt 0249.V.1722/2010/162. számú megkeresésében – egyebek mellett – az indítványozók 1/4–1/4 tulajdoni hányadában lévő ingatlanra árverési vétel jogcímen tulajdonjog bejegyzést kért Budapest Főváros Kormányhivatalától.
- [3] Budapest Főváros Kormányhivatala 2021. július 6. napján kelt 362359/2/2021. számú határozatával a tulajdonjogot árverési vétel jogcímen bejegyezte.
- [4] 1.2. Az indítványozók keresetet nyújtottak be Budapest Főváros Kormányhivatala 362359/2/2021. számú határozatának megsemmisítése és az azon alapuló ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzés törlése iránt. Kérelmük indokolása szerint az alperes bejegyző határozata jogszabálysértően lefolytatott ingatlan árverésen alapult.
- [5] Az elsőfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a 113.K.705.111/2021/93. számú ítéletével a keresetet elutasította. Megítélése szerint az alperes sem anyagi jogi, sem az ügy érdemére kiható súlyos eljárási jogszabálysértést nem követett el, határozata a keresetben felhozott okokból nem jogsértő. A bíróság indokolásában kiemelte, hogy az alperes regisztratív feladatot ellátó nyilvántartó hatóság, s ezen minőségében csak

a végrehajtói megkeresés alakszerűségének jogszerűségét értékelhette, így a perben a bíróság is kizárólag azt vizsgálhatta – a kereseti kérelem és a védirat keretei között – , hogy az alperes eljárása a hivatkozott anyagi jogszabályoknak megfelelt-e, illetve az ügy érdemére kiható lényeges eljárási szabálysértést elkövetett-e. A bíróság ugyanakkor rámutatott, hogy a felperesek a végrehajtó eljárásának vonatkozó jogkövetkezményéről értesül(het)tek és kifogásaikat a végrehajtási eljárásban előterjeszt(het)ték, a végrehajtási eljárás jogszerűsége körébe tartozó kérdések azonban az ingatlan-nyilvántartási ügyben nem vitathatók.

- [6] 1.3. Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperesek felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő. Álláspontjuk szerint az alperes hatóság, illetve a törvényszék súlyosan megsértették az ügyben alkalmazandó kógens eljárásjogi szabályokat, amivel sérültek a tisztességes eljárás alapvető szabályai és ez egyértelműen kihatott az ügy érdemére is. Érvelésük szerint az alperes hatóság számos kérdésben figyelmen kívül hagyta a tulajdonjogbejegyzési kérelemmel kapcsolatos jogszabályi feltételek vizsgálatát, a törvényszék pedig indokolás nélkül mellőzte a felperesek azon hivatkozásainak részletes vizsgálatát és értékelését, amelyek rámutattak az alperesi határozat hiányosságaira és jogellenességére.
- [7] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet megvizsgálta és megállapította, hogy a befogadás feltételei nem állnak fenn, ezért annak befogadását a Kfv. IV.37.114/2024/2. számú végzésében megtagadta. Indokolása szerint mérlegelése eredményeként felülvizsgálatra okot adó körülményt nem észlelt. A Kúria hangsúlyozta, a befogadhatóságot illetően kizárólag a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 118. § (1) bekezdésében felsorolt befogadási ok(ok) fennállását vizsgálhatta, a felülvizsgálati kérelemben állított jogszabálysértésekről nem foglaltatott állást.
- [8] 2. Az indítványozók alkotmányjogi panaszukban a Fővárosi Törvényszék 101.K.700.974/2022/30. számú ítélete és a Kúria Kfv.III.37.548/2023/2. számú végzése alaptörvény-ellenessége megállapítását és megsemmisítését kérték, arra hivatkozással, hogy a támadott határozatok az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való jogukat és a XXVIII. cikk (1) bekezdésében deklarált tisztességes eljárás követelményét sértik.
- [9] A tulajdonhoz való jog sérelmét abban látták, hogy az eljáró hatóság és bíróságok önkényes és jogszabálysértő aktusai és *contra legem* jogalkalmazásuk eredményeként jogellenesen és garanciák nélkül elvonták tulajdonukat. A tisztességes eljárás követelménye sérelmeként értékelték, hogy az elsőfokon eljáró bíróság és a Kúria is figyelmen kívül hagyták az önálló bírósági végrehajtó jogszabálysértéseire vonatkozó kifogásaikat és ezt se nem indokolták, se nem magyarázták. Álláspontjuk szerint „a bíróságoknak kötelezően meg kell tenniük mindent az indokolási kötelezettség

teljesítése körében, hogy a *contra legem* jogalkalmazás elkerülhető legyen” {lásd: alkotmányjogi panasz, Indokolás [70]}.

- [10] A beadványban az indítványozók jelezték, hogy az „árverésről felvett 0249.V.1722/2010/107. számú árverési jegyzőkönyv tartalmazza azt, hogy az árverést jogorvoslattal [i]ndítványozók megtámadták, a jogorvoslat tárgyában viszont (...) nem született jogerős döntés” az alkotmányjogi panasz benyújtásának napjáig {lásd: alkotmányjogi panasz, Indokolás [2]}.
- [11] Az indítványozók az alaptörvény-ellenesség alátámasztásaként idéztek számos alkotmánybírói határozatot.
- [12] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt dönten kell annak befogadásáról. Az alkotmányjogi panasz befogadásáról az Alkotmánybíróság – figyelemmel az Abtv. 47. § (1) bekezdésére, 50. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1) és (2) bekezdéseire – tanácsban eljárva dönt. A panasz akkor fogadható be, ha az megfelel a törvényben előírt követelményeknek, különösen az Abtv. 26-27. és 29-31. §-aiban foglalt feltételeknek. Ezekon kívül az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a) – f) pontjaiban foglalt kritériumoknak. Az Abtv. 56. § (3) bekezdés értelmében a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [13] 3.1. Az alkotmányjogi panasz a törvényi feltételeknek az alábbiak szerint felel meg:
- [14] Az indítványozók által 2024. március 25. napján kézhez vett kúriai végzés ellen 2024. május 9. napján az elsőfokú bírósághoz benyújtott alkotmányjogi panasz – az Abtv. 30. § (1) bekezdésére és az Ügyrend 28. § (1) bekezdésére figyelemmel – határidőben érkezett. A jogi képviselő a meghatalmazását csatolta.
- [15] Az indítvány a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek eleget tesz. Tartalmazza: a) a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza (Abtv. 27. §); b) az eljárás megindításának indokait (az indítványozók álláspontja szerint az Alaptörvényben védett tulajdonhoz való és a tisztességes hatósági és bírósági eljáráshoz fűződő jogukat sértették a támadott hatósági és bírósági eljárásokban hozott határozatok); c) az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírói döntéseket (a Fővárosi Törvényszék 113.K.705.111/2021/93. számú ítélete és a Kúria Kfv.IV..37.114/2024/2. számú végzése); d) az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését [Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése és a XXVIII. cikk (1) bekezdése]; e) indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntések miért ellentétesek az Alaptörvény megjelölt

rendelkezéseivel; valamint *f*) kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg a bírói döntéseket.

- [16] Az indítványozók a rendelkezésükre álló jogorvoslati lehetőséget kimerítették.
- [17] Az indítványozók az alkotmányjogi panasz benyújtására az Abtv. 27. § (1) bekezdésében meghatározott indítványozói jogosultsággal rendelkeznek, érintettségük fennáll, tekintettel arra, hogy az alapügy felperesei voltak.
- [18] 3.2. A Kúria a felülvizsgálati kérelmet végzésével visszautasította. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a Kúria olyan döntése, amelyben megállapítja, hogy felülvizsgálati eljárásra nincs lehetőség, az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti, a bírósági eljárást befejező egyéb döntés, ezért alkotmányjogi panasszal támadható. A jelen ügyben tehát a Kúria végzésével szemben helye volt alkotmányjogi panasz előterjesztésének {lásd: 3480/2023. (XI. 7.) AB végzés, Indokolás [35]}. Ugyanakkor mivel a Kúria a támadott végzését mérlegelési jogkörben hozta, ezért az Ügyrend 32. § (5) bekezdése alapján az alapügyben hozott bírói döntésre is kiterjedt az Alkotmánybíróság vizsgálata {lásd: 3095/2024. (II. 29.) AB végzés, Indokolás [33] – [35]}.
- [19] 3.3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg továbbá, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív, az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását. A feltételek meglétének mérlegelése az Alkotmánybíróság jogkörébe tartozik {lásd: 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]}.
- [20] 3.4. A beadványban megfogalmazott, tartalmát tekintve az önálló bírósági végrehajtó jogellenesnek tartott eljárására alapított, azonban az alperes hatósággal és az eljárt bíróságokkal szemben érvényesíteni kívánt alkotmányossági kifogásokat illetően az Alkotmánybíróság először is megjegyzi – ahogyan arra az elsőfokon eljárt bíróság és a Kúria is kitért –, hogy az alperes hatóság csak a végrehajtói megkeresés alakszerűségét értékelhette, ekként a perben a bíróság is csupán azt vizsgálhatta – a kereseti kérelem és a védírat keretei között –, hogy az alperes, mint nyilvántartó hatóság eljárása a jogszabályoknak megfelelt-e, illetve az alperes az ügy érdemére kiható lényeges szabálysértést elkövetett-e {lásd: Fővárosi Törvényszék 113.K.705.111/2021/93. számú ítélete, Indokolás [15] – [16]; Kúria Kfv.IV.37.114/2024/2. számú végzése, Indokolás [7]}. A beadvány tanúsága szerint az indítványozók egyébként az árveréssel szemben jogorvoslattal éltek.
- [21] 3.5. Az Alkotmánybíróság következetesen érvényesített gyakorlata, hogy lehetőleg tartózkodik a törvényértelmezési kérdésekben történő állásfoglalástól {lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]}. Az indítványozók a bírói döntéseket

amiatt sérelmezték, mert a közigazgatási perben nem bíralták el az önálló bírósági végrehajtó eljárásával kapcsolatos – valójában a közigazgatási per kereteit meghaladó – kifogásaikat, ami álláspontjuk szerint alaptörvény-ellenes tulajdonelvonáshoz vezetett. Az Alkotmánybíróság az indítványnak ezt, a tulajdonhoz való jog sérelmét állító elemét úgy ítélte meg, hogy nem alkotmányossági, hanem törvényértelmezési kérdés, ekként az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában nem vetette fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.

[22] 3.6. Az eljárt bíróságok indokolási kötelezettségének elmulasztását sérelmező indítványt illetően az Alkotmánybíróság rámutat, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettség alkotmányos követelményéből az következik, hogy a bíróság döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően köteles számot adni, ugyanakkor az indokolási kötelezettségből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége {lásd: 3309/2022. (VI. 24.) AB végzés, Indokolás [26]}. A felülvizsgálati kérelem befogadása feltételei fennállását illető kifogásokkal kapcsolatban az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy a feltételek mérlegelése nem alkotmányossági, hanem szakjogi-törvényértelmezési kérdés, melyben az Alkotmánybíróság a Kúria döntését nem bírálhatja felül {lásd: 3240/2020. (VII. 1.) AB végzés, Indokolás [13]}. Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, az alkotmányjogi panaszban megfogalmazott érvek alapján a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog megsértésének kételye sem merült fel.

[23] 4. Mivel jelen ügyben az Alkotmánybíróság azt a következtetést vonta le, hogy az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz az Alaptörvény hivatkozott XIII. cikk (1) bekezdése és a XXVIII. cikk (1) bekezdése tekintetében nem fogalmazott meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést és nem vetette fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét sem, ekként nem teljesíti az Abtv. 29. §-a szerinti vaglyagos befogadhatósági feltételek egyikét sem, ezért az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdése alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2024. november 26.

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró